

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 24
van **FREYA SAEYS**
datum: 7 oktober 2015

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO) - Kinderen met een handicap

In het kader van vermaatschappelijking van de zorg en met de invoering van het M-decreet lijkt het logisch dat kinderen met een handicap gebruikmaken van de reguliere buitenschoolse kinderopvang.

Voor IBO's (initiatief voor buitenschoolse opvang) voorziet Vlaanderen in bijkomende subsidies voor individuele inclusieve opvang, structurele inclusieve kinderopvang en zo ook voor centra inclusieve kinderopvang.

Evenwel blijkt het in de realiteit voor ouders niet zo evident te zijn om initiatieven buitenschoolse kinderopvang te vinden die bereid zijn om een kind met een handicap op te nemen. Zo stelde een ouderpaar dat zijn kind wilde laten opvangen in een IBO vast dat een extern expert moest worden ingeschakeld om de haalbaarheid van de opvang in te schatten. Vervolgens werd men geconfronteerd met een proefperiode en een en ander moest worden goedgekeurd door de gemeenteraad ofschoon het huishoudelijk reglement van dit stedelijk IBO stelt de rechten zoals geformuleerd in het internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind te respecteren en voorzag in een aangepaste ouderbijdrage voor kinderen met een handicap. De voorziening waarop het kind overdag een beroep doet, was bereid om de IBO te adviseren. De stedelijke IBO weigerde dit aanbod en nam ook nooit contact op met deze voorziening om de mogelijkheden en noden van het kind in kaart te brengen. Ondertussen formuleerde de expert een zeer positief advies en verloopt de opvang uitzonderlijk goed. De coördinator die de bereidheid had om het kind op te vangen, werd wel ontslagen.

Bij het Interfederaal Gelijkekansencentrum ontstond bij deze casus sterk de indruk dat het hier gaat over een ongelijke behandeling van het kind met een handicap. De proefperiode werd bovendien te kort geacht opdat een kind zich zou kunnen bewijzen om een kans te krijgen om welkom te zijn. Het Centrum suggereerde de IBO om te werken met een stappenplan waarbij aan de evaluator adviezen, suggesties zouden worden gevraagd om de opvang –indien nodig- aan te passen (redelijke aanpassingen).

Deze casus is geen toonbeeld van hoe reguliere diensten zouden moeten omgaan met kinderen met een handicap. Deze stad heeft met haar houding, de wijze van omgaan met de ouders, het ontslag van de bereidwillige coördinator van de IBO een misprijzen voor personen met een handicap aan de dag gelegd. Willen we van vermaatschappelijking van de zorg een succes maken, dan zullen initiatieven voor buitenschoolse opvang anders moeten leren omgaan met kinderen met een handicap.

1. Beschikt Kind en Gezin over richtlijnen over hoe op een gepaste wijze wordt omgegaan met de vraag van ouders van een kind met een handicap om een beroep te kunnen doen op een IBO? Zo ja, wat zijn die richtlijnen? Zo niet, denkt de minister niet dat deze wenselijk zouden zijn gelet op de blijkbaar terughoudende reactie van initiatieven om kinderen met een handicap op te nemen?
2. Kan een IBO die in haar huishoudelijk reglement stelt de rechten zoals geformuleerd in het Verdrag inzake Rechten van het Kind te respecteren, aan deze kinderen een proefperiode opleggen van veertien dagen en het advies van een extern expert inroepen vooraleer het kind op te nemen? Is dit een veel voorkomende praktijk?
3. Heeft de minister weet van weigeringen van kinderen met een handicap door een IBO? Zo ja, hoeveel kinderen met een handicap waarvan de ouders een beroep wilden doen op een IBO werden omwille van hun handicap geweigerd?
4. Buitenschoolse kinderopvang vangt kinderen op tot de leeftijd van 12 jaar.

Kunnen kinderen met een mentale leeftijd die lager ligt dan 12 jaar langer gebruik maken van buitenschoolse opvang?

ANTWOORD

op vraag nr. 24 van 7 oktober 2015

van **FREYA SAEYS**

1. De visie op inclusieve opvang is terug te vinden op de website van Kind en Gezin: <http://www.kindengezin.be/img/inclusieve-opvang-visieenbeleid.pdf>. Deze visie benadrukt het belang van een goede samenwerking tussen opvang en ouders. De visie sluit aan bij 'Perspectief 2020' en verwijst naar de grondbeginselen in artikel 3 van het Internationaal Verdrag van 13 december 2006 inzake de rechten van personen met een handicap. Afzonderlijke richtlijnen gericht op het omgaan met ouders van een kind met specifieke zorgbehoeften lijken ons niet opportuun. Allereerst zijn ouders de eerste opvoeders en is het de taak van elke opvang om met hen in dialoog te gaan rond de opvang van hun kind. Dergelijke richtlijnen zouden ook in tegenspraak zijn met wat aan de grondslag ligt van 'Perspectief 2020', nl. zoveel mogelijk gewoon in de samenleving en zo weinig mogelijk uitzonderlijk en afzonderlijk.
2. Of een kind met specifieke zorgbehoeften al dan niet in het IBO kan worden opgevangen is afhankelijk van tal van factoren, o.a. het gebouw waar de opvang plaats vindt en de inrichting ervan, de draagkracht van het team, de samenstelling van de groep. In dat opzicht kan het IBO in overleg met de ouders beslissen om een proefperiode in te lassen. Idealiter bepalen opvang en ouders samen hoe lang de proefperiode zal duren en op basis van welke elementen, en met welke finaliteit, de proefperiode zal geëvalueerd worden. Als het IBO een subsidie voor individuele inclusieve opvang wil toegekend krijgen dan is een attest van een professioneel deskundige noodzakelijk. De opvang moet ook omschrijven welke specifieke zorgen er voor het kind nodig zijn (Besluit van de Vlaamse Regering van 19 december 2014 (BS 4 februari 2015) houdende de procedures voor de aanvraag en de toekenning van een erkenning, een attest van toezicht en de subsidies voor buitenschoolse opvang - artikel 99). Het staat de opvang vrij met betrekking tot het laatste advies in te winnen bij de professioneel deskundige. Het inwinnen van het advies bij een extern expert getuigt in ieder geval van een 'goede praktijk' omdat overleg tussen opvang, ouders en professioneel deskundigen de beste garantie is op een succesvol verloop van de opvang van een kind met specifieke zorgbehoeften. Het aantal keer dat dit gebeurt, wordt niet geregistreerd.
3. Weigeringen van kinderen met specifieke zorgbehoeften door de opvang worden niet geregistreerd. We hebben dan ook geen zicht op het aantal kinderen dat door initiatieven voor buitenschoolse opvang geweigerd wordt.
4. Kinderen kunnen gebruik maken van buitenschoolse opvang zolang ze naar de basisschool gaan (Cf. Kwaliteitsbesluit Buitenschoolse Opvang van 16 mei 2014 artikel 1, 1°). Kinderen met een mentale leeftijd die lager ligt dan 12 jaar blijven doorgaans langer in de basisschool en kunnen daarom ook langer gebruik maken van de buitenschoolse opvang. Uiteraard zullen ouders en opvang ook hier samen moeten bekijken of het haalbaar en opportuun is om dit oudere kind in de opvang te houden.